

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нің Дээди Совединин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

№ 76 (9451) | Воскресенье, март 31, 1974 чыл | 1925 чылда үлгүлээткенен. | Өртөө 2 кол.

ССРЭ-нің Дээди Совединин тоску чыыжыңга соңгулда талазы-биле Төп соңгулда комиссиязының составын бадылаар дугайында

ССРЭ-нің Дээди Совединин Президиумунун Чарлыы

«ССРЭ-нің Дээди Совединге соңгулда дугайында Дүрүмүн» 36 болгаш 37 чүдүдөргө үндештирип, ССРЭ-нің Дээди Совединин Президиумунун доктаалары бола:
ССРЭ-нің Дээди Совединин тоску чыыжыңга соңгулда талазы-биле Төп соңгулда комиссиязын кой-пийти орнанаары, интиледеринин болгаш ажалчы чоннар коллективтеринин Дараазыда төлөөлекчилери составын кылдыр бадылаар:
Төп соңгулда комиссиязының даргасын Петр Николаевич Федосеевти — ССРЭ-нің Эртемдер академиязының ортемденнери болгаш ортем ажалдакчыларын.
Төп соңгулда комиссиязының дарганын ораакчымына Валентина Владимировна Николаева-Терешкованы—Совет хероженнер комитетиндең.

Төп соңгулда комиссиязының секретарына Иван Васильевич Капитоновти — култура ажалдакчыларының профессионалдар өвүлөдөн.
Төп соңгулда комиссиязының кыргычтарына: Александр Никифорович Асеевти — Белоруссияның коммунисттик организациязында.
Набайбек Алымбековти — Кыргыз ССР-нің Фрунзе хоорайда «Кыргысавтомат» заводтун ажалдакчылары, инженер-техниктиг ажалдакчылары болгаш албан-хаакчыларын.
Борис Иванович Аристовти — Ленинградтың коммунисттик организациязында.
Иван Иванович Артоблескийни—Бүгү-өвүлөдөн «Билги» интиледеринде.
Владимир Алексеевич Асатниани — Грузия ССР-нің Тбилисиде укар чүдүдү Дмитрий атыг заводтун ажалдакчылары, инженер-техниктиг ажалдакчылары болгаш албан-хаакчыларын.
Тамара Задорова Арутюняни — Армян ССР-нің Арташатк районууда Кахчапрен суурда колхозтун колхозчуларында.
Мухсар Бариеваны — Узбек ССР-нің Бухара облазының Ромитак районууда Октябрьның 50 чылы аттыг советтун ажалдакчылары болгаш албан-хаакчыларын.
Валыма Иоханесовна Бектери — Эстон ССР-нің Пайдеск районууда «Квардиязал» колхозтун колхозчуларында.
Анатоль Тимофеевич Бокаревти — Свердловск областың Нижнетагильскиде В. И. Ленин атыг металлургия комбинатының ажалдакчылары, инженер-техниктиг ажалдакчылары болгаш албан-хаакчыларын.
Васильев Константин Викентьевич — Молдавияның Амижарының Ленинчи Коммунисттик Эвилелинде.
Леопид Иванович Грековти — Москва хоорайның коммунисттик организациязында.
Зулейха Исмаиловна Гусейнова — профессионалдар өвүлөдөргө Азербайжан республика чөвүлелинде.
Александр Алексеевич Епифанович — Армян, Авиацияга болгаш Флотта дуузаларының Бүгү-өвүлөдөн өкү тур интиледеринин (ДОСААФ) Төп Комитетиндең.
Валта Мартыновна Липени — Латвия ССР-де курувун А. Упу аттыг театрының чогаалчы ажалдакчылары, ажалдакчылары болгаш албан-хаакчыларын.
Иван Кондратьевич Лутакти — Украинаның Коммунисттик организациязында.
Марьям Мухитдиновна Мухамедкулованы — Таджикистанда курувун Абуали Ибн-Сини атыг медицина институтунун студенттеринин, башкыларының болгаш албан-хаакчыларының коллективинде.
Василий Ильич Прохоровти — Профсоюздар Эвилелдеринин Бүгү-өвүлөдөн Топ Чөвүлелинде.
Назарбек Васильевич Кустайовти — Казах ССР-нің Кустайов областа Уртин районууда «Гагалин» комсомолчулук советтун ажалдакчылары болгаш албан-хаакчыларын.
Богдан Азиевна Таисовна — Туркмен ССР-нің Эртемдер академиязының ортемденнери болгаш ортем ажалдакчыларын.
Евгений Михайлович Ткачевти — Бүгү-өвүлөдөн Амижарының Ленинчи Коммунисттик Эвилелинде.
Александр Борисович Чаковскийни — ССРЭ-нің Чогаалчылар өвүлөдөрүн.
Назип Васильевич Шакировти — Башкыр АССР-де Уфаның нефть ажалдакчылар заводтун ажалдакчылары, инженер-техниктиг ажалдакчылары болгаш албан-хаакчыларын.
Анатоль Васильевич Шаховский — Украин ССР-де Донецк областың «Красноармейскуголь» комбинатының «Родинская» деп шахтазының ажалдакчылары, инженер-техниктиг ажалдакчылары болгаш албан-хаакчыларын.
Александр Александрович Януковски — Литваның Херсонский ажалдакчыларының республика чөвүлелинде баштар чөвүлдең.

1974: БЕШ ЧЫЛДЫҢ ТОДАРАДЫҢЧЫ ЧЫЛЫ

Апрель 20-де—коммунисттик субботник

Механизаторлар өөренип тур

Белеткел күштелген
Кызыл хоорай Совединин ажалдакчылары, инженер-техниктиг ажалдакчылары болгаш албан-хаакчылары апрель 20-ниң кызыл субботниги күш-ажалты байыртал кылдыр эрттирер деп белеткенип туралар.
Советтун дирекцияда, лартком, профсоюздар ажалчы комитети субботник түпүдө кол-кол кылдыр ажалдакчыларын айтып алган. Субботникке шугу 190 ажыкка киргир. Олар 615 рубльдиң ажалты бүдүрер болгаш оң шпандан 200 рубльди беш чылдың фондусуна шилдейт.

КҮШ-АЖЫЛ БАЙЫРЛАЛЫ
Бистиң туртувусуа коммунисттик субботниги эрттирер чыл бүрдүдө чакы чогаалдык колхозтун күш-ажалдык чыңчы болган байырамы болу берген. Беш чылдың апрельдиң 20-де коммунисттик субботниги эрттирерин дугайында чурттуң мурачык бүдүрүлгөлеринин иштинатавзын детинишаан, байысал Кызылдың ажалчы чоннору күш-ажалдык ол байырталыга иденейткел белеткенип турар. Владимир Ильич Ленинниң төртүтүгөн хуңуңден бээр 104 чыл оюнга тураскалдыр ол «Кызыл субботникке» белеткеди бисте партия организациялары болгаш оң хоорай штавы удуртуп турар.

Ажал-агыл бүрүзүгө механизатор кадрларын четтири-биле белеткел амыр — хуңуңду чугула айтыргаларыңдык бирээң. Тады районууду Тока аттыг совхозта Багаанының № 11 көдө профессионал-техниктиг училищезинин сабырын ажалкы. Ортен чылың оу 25 кижи дооскан, совхоз бүдүрүлгөсүнө ажалдакчылар кирген. Бо чылың сабырда 31 кижи өөренип турар. Оларын шпандан 20 ажык кижи чакы хову ажалдакчыларга киргип, тодаларык чылың чагай дүжүдү өстүрине төлөткөп үзүң кирирлер.

Ажык үдө оң организация-техниктиг хөмчөгөлерин ажалдакчылар болгаш оңу амырталыга боттадырып турар. Хоорай штавының хуралын үш удаа эрттирип, оларга чамдык бүдүрүлгөлеринин база тудуг эрежелдеринин удурткучларының отчеттарын дынаан. Улуг-улуг коллективтерге субботник хуңуңду кылдыр ажалдык талазы-биле даалгаларын берген. Бүдүрүлгөлерде албан организацияны, өөредилге черлеринде субботник эрттиреринин талазы-биле штабтарын азы комиссияларын тургускудузуң.

Штабтың ажал планын бугаар апрель 3-те оң хуралында хоорайның коммунал ажал-агылыңдык тудуг эрежелдеринин база автотранспорт организацияларының субботникке кыскаар белеткенип турарының дугайында айтыргаларын чугулаалжың.

Кол кылдыр ажалдакчылар тараа шөлүңүң кайжанып септерин, суттарыга бугазың аштарын, 1000 тонна «сеген» кадалалар черинд кайжанып турары, суур чагайыңдыганың чорудары болур.
Субботник бир-тө күш-ажалты байыртал кылдыр көрдүңгөн түвө төлөдө, аңаа белеткел ажалдакчылар мук тудур ужураат. Кижилеринин бөдөр бүдүрүлгөсү ажал-агыл чыдыры-биле чөвүлөткөч септерин, ажалдакчылар материалдарын ажалдакчы черлерге чедирин турар.

Ажык үдө оң организация-техниктиг хөмчөгөлерин ажалдакчылар болгаш оңу амырталыга боттадырып турар. Хоорай штавының хуралын үш удаа эрттирип, оларга чамдык бүдүрүлгөлеринин база тудуг эрежелдеринин удурткучларының отчеттарын дынаан. Улуг-улуг коллективтерге субботник хуңуңду кылдыр ажалдык талазы-биле даалгаларын берген. Бүдүрүлгөлерде албан организацияны, өөредилге черлеринде субботник эрттиреринин талазы-биле штабтарын азы комиссияларын тургускудузуң.
Ол чугула ажалдакчы белеткелди үзүңдө хоорай штавы субботниктиң кызыкчылыгын санын ылавлан, чорудар ажалдык хөмчөдөн болган хөмчөгөлеринин техниканы санын база тоску беш чылдың фондусуна шилдейт тодаларыңдык кол кичөөлөйткөн салым турар. Эрткен чыдырарың чамдык четтестерин анализтен көргөп, штаб кижилерин кол-кол тудуг объектилеринде чорудуң база продукция бүдүрүлгөсүн хөмчөдөн көздүрүлгөсүнө кичөөлөйткөн салган.

780 рубль киирер
Кызылдың 13 автотранспорт бүдүрүлгөсүн коллектив коммунисттик субботник хуңуңду беш чылдың фондусуна 780 рубльди ажалдакчы бөдөр деп шилдейткөн. Ол хуңуң чаалакчыларын, септер-техниктиг ажалдакчыларын кылдыр ажалдакчылар хөмчөдөн бо хуңуңдө бүрүң тодараттыган.

Чамдык бергөдөшкөннөр турар-даа, Тос-Хем районуудуң «О. Шимаа» совхозунда кызыл тагалаңыңың багыт арас болуп, мал оодлаашкы чедиктиң кичөөлөйткөн турар. 1374 койнуң 8500-ч оодлаан, 8520 малга камгалан алдыңган. Ак-Чыраа салбырының хөйжүзү Биче-оол Запрын коданыңда хөйжүзү 96 хуңу оодлаан, чаш төл менди. Оңу козалары Шокар Бадый, Эрелин Кара-оол, Суруң-оол Маалдыр оларын көргүзүлгө боо азы. Дөсөп салбырында Мурунай Мунаукта, Доржу Дүшүң-оола 330-ден 380 чедир хөй оодлаан, хураган камгалан алыр талазы-биле олар мураакчылар болуп турар.

Чолаачыларын хөй кеңиң чык сөөртүлгөсүн ажалдакчылар олар хуңуң 1,5 муң тонна чык сөөртү, 180 муң тонна километри ажалдакчы кылдыр. Септер-техниктиң коллектив оң хуңуң 32 автотранспорт бүрүң сөөртү деп шилдейткөн.

Индик болза-даа чамдык бүдүрүлгөлерде болган албан организация черлеринде бо чугула ажал-хөмчөдөн ам-даа колшак белеткенип турарын база демдөлгө хөмчө. Илаңгыа «Кызыл улуттук-тудуг» эрежеленде, чер ажалдакчылар тудуг эрежеленде, хоорайның тудуг-сөптөгө эргеледиң болган өске-оодла коллективтерде амдыга чедир субботникти кылдыр ажалдык ажал-агыл бүдүрүлгөсүнө кичөөлөйткөн турар. Илаңгыа «Кызыл улуттук-тудуг» эрежеленде, чер ажалдакчылар тудуг эрежеленде, хоорайның тудуг-сөптөгө эргеледиң болган өске-оодла коллективтерде амдыга чедир субботникти кылдыр ажалдык ажал-агыл бүдүрүлгөсүнө кичөөлөйткөн турар. Илаңгыа «Кызыл улуттук-тудуг» эрежеленде, чер ажалдакчылар тудуг эрежеленде, хоорайның тудуг-сөптөгө эргеледиң болган өске-оодла коллективтерде амдыга чедир субботникти кылдыр ажалдык ажал-агыл бүдүрүлгөсүнө кичөөлөйткөн турар.

Автотранспорт бүдүрүлгөсүн инженер-техниктиг ажалдакчылары болгаш дуузалар бүдүрүлгөсүн ажалдакчылары коммунисттик субботникти хуңуңду Улуг-Хеминин оң талазында суурнуң магистраль оруунуң каңтай септөгөзүңгө ажалдакчылар. Оларын кылдыр ажалдык өртек-үлөң баа-да беш чыл фондусуна шилдейткөн.

Коммунисттик субботникке хоорайның ажалчы чоннарының оң хуңуң чөвүлөткөч ажалдакчыларын баштайкы бүдүрүлгөсүн ажалдакчылары коммунисттик субботникти хуңуңду Улуг-Хеминин оң талазында суурнуң магистраль оруунуң каңтай септөгөзүңгө ажалдакчылар. Оларын кылдыр ажалдык өртек-үлөң баа-да беш чыл фондусуна шилдейткөн.

Кыштагга ажалчы фронт

Дузалакчылар
Чамдык бергөдөшкөннөр турар-даа, Тос-Хем районуудуң «О. Шимаа» совхозунда кызыл тагалаңыңың багыт арас болуп, мал оодлаашкы чедиктиң кичөөлөйткөн турар. 1374 койнуң 8500-ч оодлаан, 8520 малга камгалан алдыңган. Ак-Чыраа салбырының хөйжүзү Биче-оол Запрын коданыңда хөйжүзү 96 хуңу оодлаан, чаш төл менди. Оңу козалары Шокар Бадый, Эрелин Кара-оол, Суруң-оол Маалдыр оларын көргүзүлгө боо азы. Дөсөп салбырында Мурунай Мунаукта, Доржу Дүшүң-оола 330-ден 380 чедир хөй оодлаан, хураган камгалан алыр талазы-биле олар мураакчылар болуп турар.

Хүлээлге күүсеттинер
Эртен районуудуң Ленин атыг колхозтун хөйжүзү Кок Эртендең коданыңда 330 хөйжүзү хөй бар. Ам ниде 100 ажык хөй оодлаан. Чам хураганар очка-медди доругуң оуңу турар.
Хөйжү боду, оң дузалакчы кадрлары—кадык К. Боронитынның маалы кыптан хураганар, оң чаш төлүң бүрүн камгалан, доруктурун өстүрер дөш кызым ажалдакчылар турар.

Хураганарын доруктур амыр талазы-биле хөйжүзүң кадык бисте арга-дуржулгалың. Чаа төртүтүгөн хураганарын тус-тус кызетка кажалдакчылар үзүңдөң. Оңка кирген хураганар чымчак септендең аңгыда, микрометрлер, витаминизинг чөмөр-биле хандыргыңган.
Дурулгалың хөйжүзүң бо чылың 100 төртүр хөйга оолаштыр 100 хураганы камгалан алыңкы, бир хөйданыңа 2,5 күңүт кыргың амыр хуңуңдөгөңөр. Олар хуңуңдөгөңөр күүседирингө буга-реддиң.

Ак-Чыраага санмашкыңгөп турган Владимир Шокар 210 хураганы хуңуң оң доруктурган, маалыңа дуржаган. Ол совхозта рекордчу көргүзүң. Санмашкың ажалы төлөврингө беш чыл ажык рубльди алган. Биче-оол Барымаал, Чудуң-оол Совадбан, Тумаат Чаксабал, Маалдыр Магмаа, Элебек Камаа (Ак-Чыраа салдыры), Чамакпай Куско, Салпа Чаамайы, Валентина Мурунай, Натпаш оң Алдың-кыс — дөш кыптан санмашкыңгөп 110-дан 190 чедир хураганарын ажал өстүрүлгөн. Шыңчы дузалакчыларың ажал-ажалдык хөйжүзүлгө өртүң четтиргениң илдерин туралар. А. ДЕМБЕЛЬ.

Бир чыла 66 миллион бордук чурга бүдүрер аргалың ол фабрика бүдүн чартык чык болган продукцияны берип эгелээр.
ДУШАҢБЕ. Куш алын бүдүрер талазы-биле Ортакы Азия оң улуг фабриказы чарты кылдыр Орджоникидзебапта эгелээр. Оң күчүң 1,7 катал эсер. Ол бүдүрүлгө чыла 3,5 миллион заганың өстүрер.

АЖЫК-АЖЫК ЧЫЛЫҢ
Оңу камгалан алыр талазы-биле олар мураакчылар болуп турар.

Ажык үдө оң организация-техниктиг хөмчөгөлерин ажалдакчылар болгаш оңу амырталыга боттадырып турар. Хоорай штавының хуралын үш удаа эрттирип, оларга чамдык бүдүрүлгөлеринин база тудуг эрежелдеринин удурткучларының отчеттарын дынаан. Улуг-улуг коллективтерге субботник хуңуңду кылдыр ажалдык талазы-биле даалгаларын берген. Бүдүрүлгөлерде албан организацияны, өөредилге черлеринде субботник эрттиреринин талазы-биле штабтарын азы комиссияларын тургускудузуң.

Ажык үдө оң организация-техниктиг хөмчөгөлерин ажалдакчылар болгаш оңу амырталыга боттадырып турар. Хоорай штавының хуралын үш удаа эрттирип, оларга чамдык бүдүрүлгөлеринин база тудуг эрежелдеринин удурткучларының отчеттарын дынаан. Улуг-улуг коллективтерге субботник хуңуңду кылдыр ажалдык талазы-биле даалгаларын берген. Бүдүрүлгөлерде албан организацияны, өөредилге черлеринде субботник эрттиреринин талазы-биле штабтарын азы комиссияларын тургускудузуң.

Ажык үдө оң организация-техниктиг хөмчөгөлерин ажалдакчылар болгаш оңу амырталыга боттадырып турар. Хоорай штавының хуралын үш удаа эрттирип, оларга чамдык бүдүрүлгөлеринин база тудуг эрежелдеринин удурткучларының отчеттарын дынаан. Улуг-улуг коллективтерге субботник хуңуңду кылдыр ажалдык талазы-биле даалгаларын берген. Бүдүрүлгөлерде албан организацияны, өөредилге черлеринде субботник эрттиреринин талазы-биле штабтарын азы комиссияларын тургускудузуң.

ССРЭ-нің Дээди Совединин Националдар Совединге соңгулда талазы-биле Тыва АССР-нің соңгулда комиссиязының кандидаттар депшидилгези

Республиканың чер-черлеринде улуттук бүдүрүлгөлер, ажал-агылдар коллективтери, партия, профсоюздар, комсомол организациялары болгаш ажалчы чоннар интиледеринин ССРЭ-нің Дээди Совединин Националдар Совединин соңгулда талазы-биле Тыва АССР-нің соңгулда комиссиязының составына боттарың өвүлөңөр.
Улуг-Хем районуудуң «Улуг-Хем» совхозунун ажалчылары, инженер-техниктиг ажалдакчылары болгаш албан-хаакчылары совхозтун нога бригадалык ажалдакчылар, партия кижигүү эвес. Ч. К. МОНГУТУ Националдар Совединин соңгулда талазы-биле Тыва АССР-нің соңгулда комиссиязының составына боттарың өвүлөңөр.

БЕДИК ШАННАЛДАР

Совет Эвилелиниң ажалчы чоннору беш чылдың үшкү, шиптирленип чылыңың даалгаларын чедикшиңниңг күүсеткен. Аңаа бистиң республиканың ажалчылары, колхозчулары, интиледерининин бөдөр төлөткөн хуңуң кыргың. Ол дөш чоокта чаш улуттукчуң, тудугуң, транспорттуң, харылааның болгаш улус ажалыңың өскө-оодла адыраарың болгаш ажалдакчылары ССРЭ-нің өрденнери болгаш медальдары-биле шаңнаткан. Бо хуңуңдө шаңнаткаарыңга ол бектик шаңнаткаарың тыңсып турар.
Патрияда харылааның бүдүрүлгө-техниктиг эргеледип болушкунга тураскааткан байырың хурал болган. Аңаа республиканың харылаа бү-

дүрүлгөлеринин коллективтеринин төлөзүлгөчлери киргизиң. Хурады аргеледип кол кичөөлөйткөн А. Н. Иогит ажалчы, СЭКП Тыва обкомунуң бөдөр кижигүү, Тыва АССР-нің Дээди Совединин Президиумунун Даргазы Б. Ш. Долчанмаага сөс берген.
Республиканың харылаачылары эртен чыла багыт арас ажалдакчылар планнарын күүүсөдир чедип алган, коллективтерде мураакчы бригадаларын, кижилерин саны өзүп турар, күш-ажалды коммунисттик эзу-биле көөрү дөш шимчөөшкүн калбарга дээрин эш Долчанмаа чугулаш, тоску беш чылдың бо тодаларың чылыңа харылаачыларың соругазыңа доктааган, күш-ажалдык бүдүрүлгөңүң улум беэдиң.

ПРОДУКЦИЯ УЛАМ КӨВҮДЭЭР

СЫБТЫБКАР. Көмү АССР-де эң улуг болур куш фабрикаын Койтыбож суурнуң чогуңа тудуп эгелээр. Илаңгыа ажалдык объектилеринин турар чылыңың хөй эрттерер, чык тудуг материалы — керамитогабетонуну бир-ле дурга ажалдакчы эгелээр.
Бир чыла 66 миллион бордук чурга бүдүрер аргалың ол фабрика бүдүн чартык чык болган продукцияны берип эгелээр.
ДУШАҢБЕ. Куш алын бүдүрер талазы-биле Ортакы Азия оң улуг фабриказы чарты кылдыр Орджоникидзебапта эгелээр. Оң күчүң 1,7 катал эсер. Ол бүдүрүлгө чыла 3,5 миллион заганың өстүрер.

